

عنوان پژوهش:

توسعه نرم افزار سبا به منظور بکارگیری در تحلیل های شبکه توزیع

مدیر پژوهش: جعفر عباسی

گروه مجری: مطالعات سیستم

کد پژوهش: PSYPN08

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: همایون برهمندپور، نیکی مسلمی، حمید دانایی، حبیب‌الله رئوفی، امیرحسین محمدزاده نیاکی،
حسین مدانی، میلاد فکری مقدم

خلاصه پژوهش:

باتوجه به نیاز شرکت‌های توزیع نیروی برق به انجام مطالعات پایه بر روی شبکه توزیع تحت پوشش و نیز درخواست‌های صنایعی که دارای شبکه داخلی برای تغذیه می‌باشند به نرم افزار مناسب برای تحلیل شبکه داخلی خود، تصمیم گرفته شد نرم افزار سبا با قابلیت‌های پایه‌ای و اساسی مورد نیاز برای شبکه‌های توزیع توسعه یابد تا بتواند همگام با کاربرد در تحلیل‌های شبکه‌های انتقال و فوق توزیع، برای شبکه‌های توزیع نیز به کار گرفته شود. در این بین پنج واحد محاسباتی پایه و اصلی برای ایجاد زمینه مناسب ارتقاء نرم افزار سبا با قابلیت‌های محاسباتی شبکه توزیع بشرح زیر در نظر گرفته شد.

الف- تحلیل پخش بار متقارن شبکه‌های توزیع

در این تحلیل، پخش بار متقارن شبکه‌های شعاعی توزیع انجام می‌پذیرد. الگوریتم پیاده‌سازی شده در این تحلیل برمبنای روش پیشرو-پسرو می‌باشد. از مزایای مهم تحلیل پخش بار متقارن نرم افزار، امکان تحلیل همزمان چندین فیدر فشار متوسط که از یک یا چند پست فوق توزیع تغذیه شده و امکان مانور با یکدیگر را دارند، می‌باشد که این خود ایجاب می‌کند ابتدا فیدرهای مجزا در شبکه تشخیص داده شده و سپس تحلیل جداگانه برای هر فیدر انجام شود که این در نوع خود تازه می‌باشد.

در این تحلیل سه مدل بار توان ثابت، جریان ثابت و امپدانس ثابت قابل معرفی می‌باشد. نتایج تحلیل خروجی نیز به دو شکل فایل متنی و یا خروجی گرافیکی قابل دسترسی است.

ب- تحلیل اتصال کوتاه شبکه‌های توزیع

این تحلیل نیز چهار نوع اتصال کوتاه تکفاز به زمین، دوفاز، دوفاز به زمین و سه‌فاز را بررسی می‌کند. در این تحلیل، الگوریتم نوینی به کار رفته است که بدون نیاز به محاسبه ماتریس امپدانس، جریان‌های اتصال کوتاه را محاسبه می‌نماید.

ج- تعیین محل و مقدار خازن‌های شنت در شبکه‌های توزیع

این قابلیت به کاربر اجازه می‌دهد محل و مقدار بهینه خازن‌های شنت در شبکه توزیع را براساس حداقل شدن تلفات (گردش توان راکتیو در شبکه) تعیین نماید. تابع هدف مورد استفاده در این بهینه‌سازی، تابع تلفات شبکه است که باتوجه به محدودیت‌های اضافه ولتاژ گره‌ها، محدودیت هزینه نصب و نگهداری خازن و

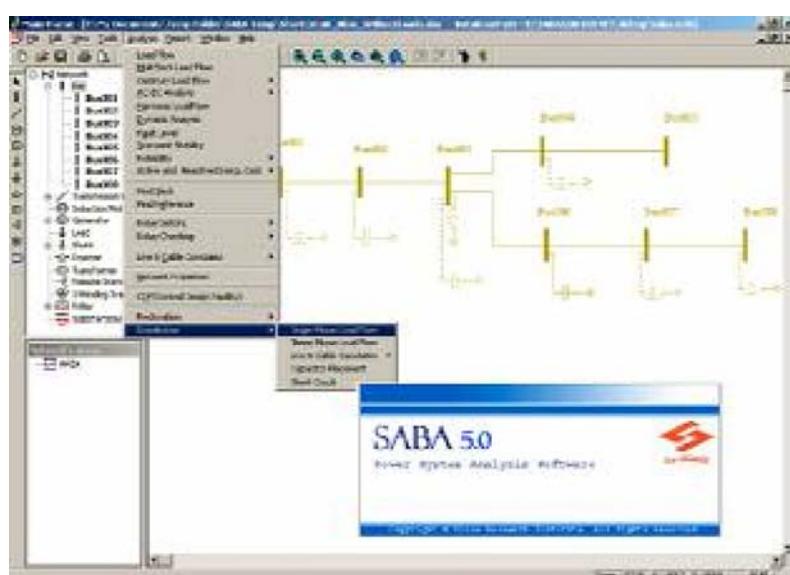
محدودیت محل نصب و مقدار حداکثر مجاز خازن در هر گره، میزان ظرفیت خازنی شنت در هر گره را محاسبه می کند.

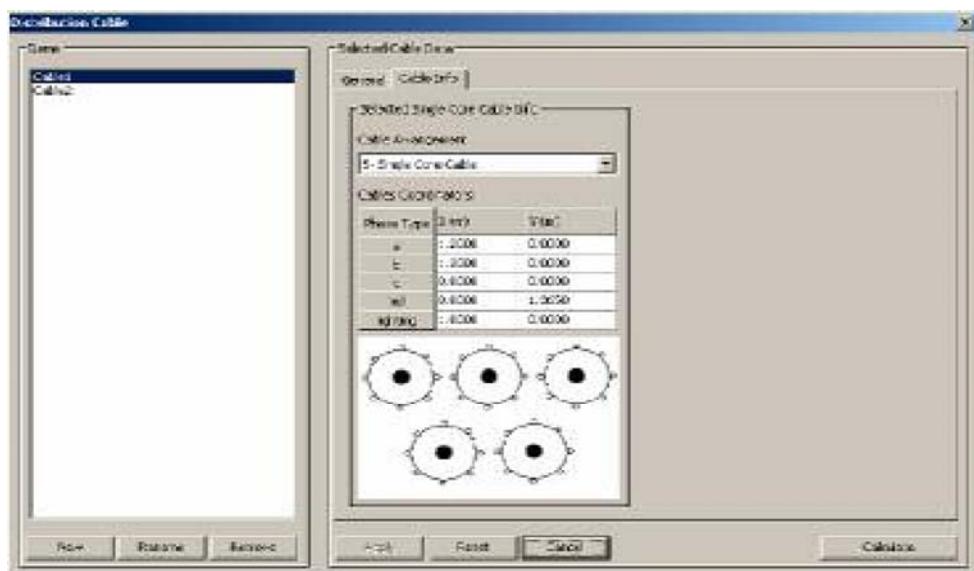
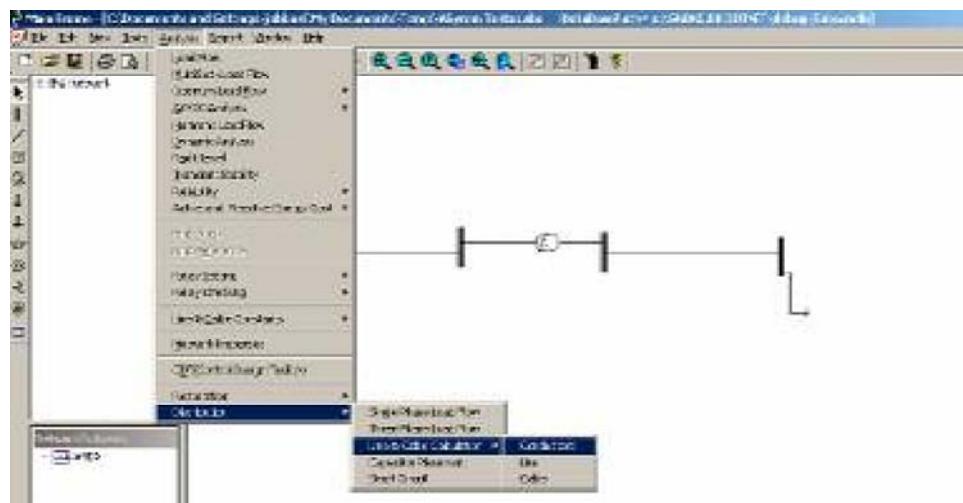
د- پخش بار نامتقارن

یکی دیگر از واحد محاسباتی این نرم افزار، پخش بار نامتقارن است که با انجام مدلسازی های لازم برای شبکه و بارها، تحلیل موردنظر را انجام می دهد. انواع آرایش های شبکه مانند سه فاز، دوفاز، تک فاز و هر یک به همراه سیم روشنایی می توانند در تحلیل به کار برد شود. همان گونه که ذکر شد، این واحد محاسباتی، اطلاعات پایه مربوط به ماتریس های امپدانس سری و سوسپتانس شنت هر یک از آرایش های موردنظر را از طریق بانک اطلاعات خطوط هوایی و کابل ها دریافت می کند که این اطلاعات نیز پیش از این توسط واحد محاسباتی ثوابت خطوط هوایی و کابل ها آماده شده است.

ه- محاسبه ثوابت الکتریکی خطوط هوایی و کابل های شبکه توزیع

این واحد محاسباتی نیز در نوع خود کاربرد بسیار مناسبی برای محاسبه ثوابت الکتریکی خطوط هوایی و کابل های شبکه توزیع برای بکارگیری در تحلیل های شبکه دارد. از آنجاکه آرایش خطوط هوایی در شبکه توزیع و بویژه خطوط فشار ضعیف کاملاً با آرایش شبکه انتقال متفاوت است و همچنین کابل های بکار رفته در شبکه توزیع نیز آرایشی کاملاً متفاوت با آنچه که در شبکه انتقال به کار می رود، دارند، بنابراین لازم می بود در کنار واحد محاسباتی دیگری برای شبکه توزیع نیز ایجاد گردد. از سوی دیگر از آنجاکه در شبکه توزیع نامتقارنی جریان های ناشی از جریان نامتقارن بارها کاملاً آشکار است، بنابراین برای تحلیل پخش بار نامتقارن شبکه، نیاز به ماتریس های امپدانس سری و سوسپتانس شنت خطوط و کابل ها می باشد که این واحد محاسباتی به عنوان پیش نیاز واحد محاسباتی پخش بار نامتقارن، داده های موردنیاز را فراهم نموده و در بانک اطلاعاتی ذخیره می نماید.

چکیده نتایج:

- ➔ آماده سازی بستر مناسب برای نرم افزار سیا جهت توسعه در بخش شبکه های توزیع
- ➔ توسعه واحدهای محاسباتی پایه برای استفاده در تحلیل های شبکه های توزیع
- ➔ تهییه نرم افزار کاربردی برای استفاده در شرکت های توزیع و سایر صنایعی که دارای شبکه توزیع داخلی می باشند.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «توسعه نرم افزار سبا به منظور بکارگیری در تحلیل های شبکه توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تحلیل پخش بار متقارن و تعیین محل و میزان بهینه خازن»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «محاسبه ثوابت خطوط هوایی و کابل ها در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تدوین و بیاده سازی الگوریتم مناسب برای اتصال کوتاه در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تدوین و بیاده سازی الگوریتم پخش بار نامتقارن در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش « تست و آزمون یکپارچه نرم افزار سبا در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.